

Referat fra møtet i faggruppe landbruk 27.10.2022, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma (Huvo)

Til stede: Dag E. Opsahl (faggruppeleder, Eidsvoll), Hans Petter Langbakk (Ullensaker), Nina Lynnebakken (Nannestad), Per Rønneberg Hauge (Statsforvalteren i Oslo og Viken), Gry Asp Solstad (Nes), Ada Engødegård, (Østre Toten) og Rune Storstein (Hurdal. Vikar for Pernille Aker), Bjørn Baadshaug (Akershus Bondelag) og Helge B. Pedersen (daglig leder).

Forfall: Ingen. Alle representerte.

Merknader:

Som vedlegg til innkallingen fulgte forslaget til arbeidsplanen for Huvo 2023.

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	Referat fra forrige møte (16.2.22) <u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.	
2	<u>Helge orienterte:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Styringsgruppemøtet 7.4.22 og befaringen 6.9.22, inkl. endringen i budsjettene til Huvo for 2023/24. • Sentral godkjenning av vannforvaltningsplanene 2022-27 (lenke) er forsinket, ventes klart 31.10.22. Når forvaltningsplanen og tiltaksprogrammet er endelig godkjent, skal alle sektormyndigheter legge det til grunn for egen virksomhet. • Fra VO-samlingene i regi av VRM: det jobbes med felles mal for rapporteringer i VO, og ny felles tiltaksrapportering drøftes. • Om Amber barrier tracker (lenke) og at Huvo notat 1/2017 (lenke) er oversendt til NIVA. • Miljødirektoratet har sendt ut til ulike deltagere et evalueringsskjema for oppfølgingen av vannforvaltningen. Flere i denne gruppa hadde fått det. • Nye regler (1.7.21) med krav til utforming og drift av kunstgressbaner som bruker plastholdig fyllmateriale. • Styrket innsats for renere Oslofjord - men langt frem (lenke). • Behov for krav om nitrogenfjerning for avløpsrensaneanlegg tilknyttet Oslofjorden (lenke). Jf. brev fra Miljødirektoratet 13.5.22 (lenke). • Det har vært flere oppslag i lokalavisene om lite vann i Hurdalssjøen i sommer (artiklene kan sendes på oppfordring). Ordførerne har sendte brev til KLD/OED om å gå inn for konsesjonsinnkallingen av Hurdalssjøen. • Huvo bistår Ullensaker kommune angående broa ved Risebro og kulvertene i Gudmundsbekken. • Huvo er spurt om bistand til Nes, ang. kildesporing av bekken ved Fossrud. • Huvo er prosess-evaluert av M.Sc-oppgave ved Oslo Met (lenke). Men obs! innholdet ble ikke kvalitetssikret av Huvo. • Overvannsgebyr bør vurderes tatt i bruk av kommunen ifm. beskyttende/forebyggende tiltak/klimatilpasninger. • Løpende lunsj-webinar om naturbaserte løsninger, NIVA (jf. sak 5). Alle kan delta (lenke). Anbefales. • 11.- 12.5: Seminar om miljøoppgaver i kommunene. Arr: Statsforvalteren i Oslo og Viken (lenke). Anbefales å se gjennom, mye relevant og bra for kommunene. • 19.- 20.5: Workshop Sabicas (lenke). Koblet til N4S-prosjektet, (som også er koblet til NetworkNature Nordic hub (lenke) og Naturalea (lenke)). 	

	<ul style="list-style-type: none"> • 7.- 9.6. Vannområdesamlingen i Innlandet og Viken Arr: VO Glomma. • 13.- 15.9: Nasjonal vannområdekonferanse; arr. Viken FK og 4 VO, inkl. valg av VO til Direktorsgruppa: Valgt ble: VO Horten-Larvik og VO Rødøy - Lurøy og Ranfjorden (Nordland). • 20.- 21.9: Nasjonalt vassdragsrestaureringsseminar (lenke). <p>I tillegg orienterte Gry og Nina kort fra Miljødagene for landbruk 7. - 8. juni 2022, med befaringer på Hadeland og i Nes (lenke). Arrangør var Statsforvalteren i Oslo og Viken.</p> <p><u>Kommende kurs/seminarer som kan ha interesse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 14.11.22. Skog og vannkvalitet. Seminar i regi av VO Haldensvassdraget/VRM. • 31.10. og 1.11.22. Miljødirektoratet. Nasjonal vannmiljøkonferanse (lenke). • 8.12.22. Plast i vannmiljøet. Kilder, overvåking, analysemetoder (lenke). • 18.1.23. Eutrofiering er fortsatt en utfordring (lenke). • Se gjerne på www.vannportalen.no av og til, evt. abonner på «nyheter». <p><u>Konklusjoner/videre oppfølging:</u> Alle bes om å se på lenkene over, og evt. se video/foredrag fra seminarer etc. dersom det anses relevant.</p>	Alle
3	<p>Status Huvo-problemkartlegginger/prosjekter/overvåkingen <u>Helge orienterte om:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rapporten for 2021 (lenke) ble ferdig 22.3.2022. Ny anskaffelse gjennomført. NIVA vant anbudet. 2 år + ett og ett, maks 6 år. Månedlige underveisresultater sendes deltagere i økologigruppa. Årets resultater omtrent som tidligere, bortsette fra høye juni-verdier. • Problemkartleggingen som pågår i Hurdalselva. • De fysiske restaureringstiltakene i: Honsjøen (Nannestad, lenke), bekker til Lysjøen (Stange/Eidsvoll, lenke) og utløpselv fra Lysjøen (Stange/Eidsvoll, lenke). • Elektrofisket i 2021. 43 stasjoner. Huvo-rapport ferdig i februar (lenke). • Fiskedøden i Risa. • Status båtseptikanlegg. Siste anlegget planlagt i Sundet, Eidsvoll i nov. 2022. • Status vannprøvetaking, inkl. økologiske prøver foretatt i 2021. Rapport ferdig i mars 2022, og anskaffelsen av vassdragsovervåkingen 2022-27. • N4S-prosjektet Naturbasert erosjonssikring (Lenke). Befaringer 14.12. Møte i N4S-prosjektgruppa 28.10.22. 	
4	<p>Informasjon fra Statsforvalteren <u>Per orienterte om:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Høringen på RMP-forskriften, med frist 5.12.22 (lenke). • Regionale miljøkrav for jordbruket i Oslo og Viken er nå bestemt. Trer i kraft 01.01.2023. <p>Tematikken ble drøftet, og en rekke innspill ble gitt muntlig i møtet. I møtet ble det for øvrig vist til vilkår i RMP miljøavtaler i Innlandet, med følgende formulering: «Beitedyr skal holdes borte fra direkte kontakt med vassdrag i nedbørsfeltet i en avstand på minimum 2 meter.» Det var en oppfatning i møtet om at det ikke var aktuelt å spille dette inn i RMP-høringen fordi det kan brukes SMIL-midler, og også anses som punktutslipp jf. forurensingsloven. For øvrig gir kommunene innspill hver for seg, men det ble påpekt at det er viktig at kommunen tenker både jordbruk og miljø (vassdragsforvaltning) når det gis innspill.</p>	Alle
5	<p>Naturbasert Sone - webinar: "Litt på kanten og helt på jordet - Effekt av buffersoner i jordbruksvassdrag». Foredraget ble fulgt felles via teams. Presentasjoner og opptak her www.niva.no/nbs. Tematikken ble drøftet i etterkant. Det ble bl.a. henvist til følgende kilder: Jordtap/næringsstoffer: NIBIO POP 3, 2017 (lenke). Klima, jordarbeiding, erosjon og fosfortap: NIBIO POP 5, 2019 (lenke). Erosjon og næringsstofftap ved ulik jordarbeiding på flate arealer – 2014–2018:</p>	

	NIBIO POP, 5 2019 (lenke). Miljø- og klimaeffekter av fangvekster: NIBIO POP 2019, 5 (lenke).	
6	Oppsummeringsrapporten for gjennomførte tiltak i Huvo i 1. planperiode Iht. tidligere konklusjoner skal alle gruppene delta med å lage en oppsummerende rapport over kva som ble gjennomført i Huvo inn til, og ilt. første planperioden (dvs. tom. år 2021. Helge har pt. ikke hatt kapasitet til å starte arbeidet. Alle får beskjed når det starter opp, og bidrar med tekst innen «sine» oppgaver.	
7	Beskyttende/forebyggende tiltak inn i kommunens planverktøy Tatt inn i alle faggruppene: Det ble minnet om at alle sektormyndigheter skal legge miljømålene til grunn for all relevant saksbehandling som påvirker vannforekomstene, og at det også gjelder beskyttende tiltak. F.eks.: Bruk av hensynssoner, planbestemmelser, konsekvensutredninger (innvirkning på vannets økologiske og kjemiske tilstand), tillatelser som gis til div. tiltak, der konsekvenser ift. vannforskriften skal være tatt inn/vurdert. Bl.a. skogsbilveger, grøfter/erosjonssikring i jordbruket, reguleringsplaner oa. SKAL være vurdert ift. miljømål og vannforskriften der det er relevant. Alle anlegg til jordvanning er konsesjonspliktige dersom de har negative virkninger av betydning for allmenne interesser. <ul style="list-style-type: none"> • Kommunenes oppgaver (lenke) • Vann i statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018), (retningslinjene), • Vann i nasjonale forventninger til planlegging (2019). • Veileder: Vannmiljø i arealplanlegging (lenke). • Webinar. SFOV: Miljø, klima og arealplanlegging (lenke). • Veileder for bruk av vannforskriftens § 12, ny veileder i 2021 (lenke). • Drammen kommune er nevnt som eksempel på god håndtering av vannforskriften/kantsoner mm inn i kommunens planverktøy. • Huvo har etterspurt en «turnerende» arbeidsdag/veiledning fra FK/VRM, særlig rettet til arealplanleggere mm. i kommunene. • Tips: Kommunene bør ha standardformuleringer i avtaletekst ved overtakelse av veier (og for så vidt også VA-anlegg) som sier at anleggskomponentene (kulverter mm.) skal være etablert i henhold til regelverk og planbestemmelser, med mindre annet er skriftlig godkjent. • Tips: Overvannsgebyr bør vurderes tatt i bruk av kommunen ifm. beskyttende/forebyggende tiltak/klimatilpasninger. Det ble også minnet om FNs bærekraftsmål, og at jordkloden har mistet 69 % av dyrelivet siden 1970! (kilde). Pattedyrbiomassen på jordkloden, målt i vekt er nå 96 % mennesker med våre husdyr og kun 4 % igjen til all verdens ville pattedyr. Naturkrisen må tas på alvor, ikke bare klimakrisen. <u>Konklusjoner/oppfølging:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Alle ble oppfordret om å bistå til at kommunene tar dette inn når viktige planer/oppgaver rulleres/gjennomføres. 	
8	Sektorvis gjennomgang av egne tiltak <u>Eidsvoll, Dag orienterte:</u> Rammen for SMIL-tilskudd brukes stort sett opp. I overkant av halvparten går til hydrotekniske anlegg. Det har vært lite grøftingstiltak. For RMP er det klart en fordel med miljøkravene som nå kommer. Det er ikke gjort noe enda med tiltakene knyttet til gjerdningstiltak og etablering av egnede drikkeplasser i de spesielle bekkene. <u>Nannestad, Nina orienterte:</u> I Huvo-vassdragene er det økt oppslutning om RMP, mer kantsoner og flere arealer i stubb, noe som trolig skyldes økte satser. Ellers er det utbetalt en del SMIL-midler, mest til hydrotekniske tiltak. Mesteparten av det gjelder for øvrig til Leira. Det har også vært noe på drenering. Mesteparten av potten er brukt opp.	

	<p><u>Ullensaker, Hans Petter orienterte:</u> Det har helt klart vært økt oppslutning om RMP. Det er en del direktesådd, høsthvete og fangvekster. SMIL-midlene er brukt opp. Men med få tiltak i Huvo, mest i de andre vannområdene. Det har vært mest på hydrotekniske tiltak og drenering. Ellers sjal Forsvarsbygg nå fjerne en del krigsetterlatenskaper i Sofrutjern. Kommunen vurderer for tiden behovet for tillatelse til dette. Fra alunskiferdeponiet er det påvist forhøyede verdier av uran og svovel i dreneringsvannet ut til Hersjøen. Statsforvalteren har hatt saken på høring. De mener at fordi utlekkingen ikke forverres, kan målefrekvensen reduseres til to per år. Ullensaker kommune mener at det bør opprettholdes på fire, og primært at alunskiferen fjernes.</p> <p><u>Nes, Gry orienterte:</u> Det har vært flere RMP-søknader i år enn tidligere. I år har det vært ca. 220 søknader. I februar holdt landbrukskontoret et informasjonsmøte for å gi råd og veiledning på RMP. For SMIL har det vært færre søknader enn vanlig. Det har vært lite i Huvo. For drenering er det gjort mye, der over 3,5 millioner er brukt. Kommunen har hatt et samordningsmøte mellom et utbyggingsområde og et nydyrkningsområde.</p> <p><u>Øste Toten, Ada orienterte:</u> De tilhører Innlandet og ikke Oslo/Viken, slik at de har et annet RMP. Men de har også registrert at det er en god del misforståelser i veiledningen til RMP. For øvrig er det omtrent bare skog i nedbørsfeltet til Huvo.</p> <p><u>Hurdal, Rune orienterte:</u> De har for tiden store kapasitetsutfordringer, og skal på nyåret ut med et vikariat for oppgavene på jordbruk og skogbruk. Det har vært mye henvendelser om SMIL og RMP-tilskuddene. I år har Nes kommune bistått med å behandle SMIL-midlene, og de har engasjert en tidligere ansatt til å avhjelpe. De ser for tiden etter ulike akutte løsninger for å behandle de viktigste sakene. Mulig at de søker etter noe avlastning/bistand fra nabokommuner i en periode.</p>	
9	<p>Innspill til arbeidsplan for Huvo 2023, inkl. budsjettinnspill Ble raskt gjennomgått, men uten tid i møte til drøftinger.</p> <p><u>Konklusjon:</u> De som har innspill til forslaget til arbeidsplan 2023 for Huvo, gir innspill til Helge innen fredag 4.11.</p>	Alle
10	<p>Erfaringsutvekslinger Det ble brukt mye tid i møtet i sak 4, inkludert ulike erfaringer og synspunkter/betraktninger. Det var derfor liten tid til ytterligere erfaringsutvekslinger.</p>	
11	<p>Eventuelt Ingen saker.</p>	
<p>Neste møte Tid: Torsdag 16. februar 2023. kl. 10.00 – 15.00. Sted: Eidsvoll kommune.</p>		Dag/Helge

Helge B. Pedersen (ref.)

Vedlegg:

Ingen, kun lenker i referatet.

Postadresse	Telefon	E-post
Vannområdet Hurdalvassdraget/Vorma	66 10 50 67/66 10 50 00	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune	Telefaks	Internett
Teiealleen 31	66 10 50 10	www.huvo.no
2030 Nannestad		